

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาเหตุและผลกระทบ
ของปัญหาสิ่งแวดล้อม

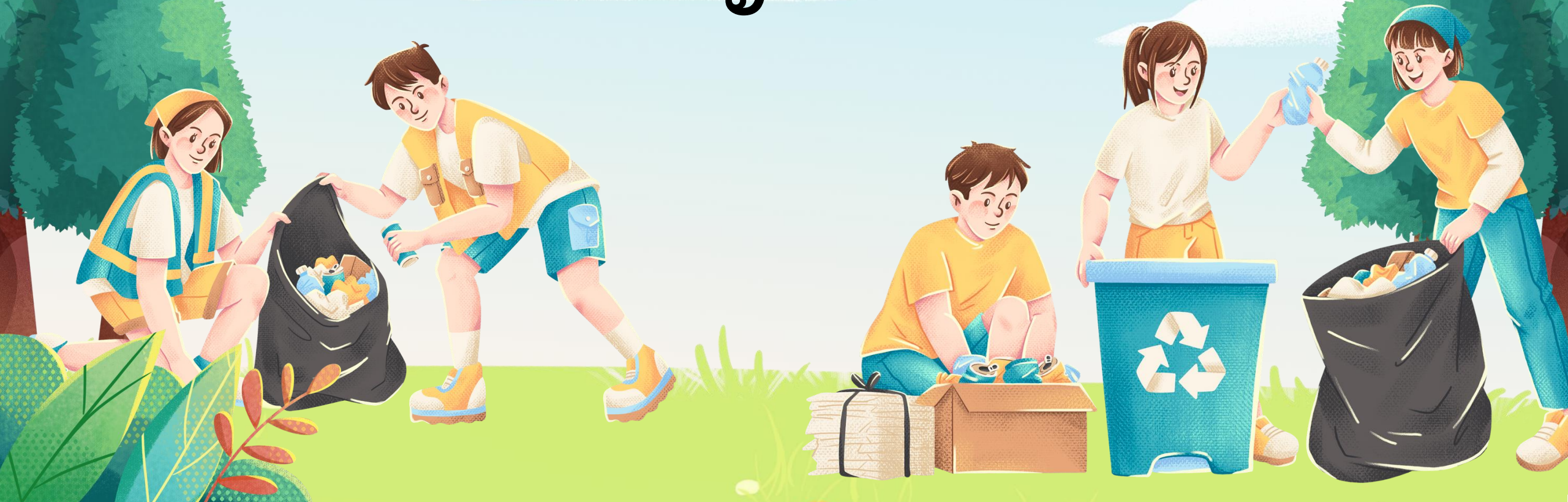
ครูผู้สอน ครูวรรษุญา แองสาย

สาเหตุและผลกระทบ ของปัญหาสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ระบุสาเหตุหลักของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของมนุษย์ได้

๒. นำเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้

๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ

ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมล้วนเกิดมาจากกิจกรรมของมนุษย์ การเพิ่มจำนวนของประชากรมนุษย์ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายมากขึ้น โดยปัจจัยสำคัญคือ การพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนและขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดปัญหาที่พบเจอในชีวิตประจำวัน

เช่น ๑. มลพิษทางอากาศ ฝุ่น PM ๒.๕

๒. มลพิษทางน้ำ

๓. ปัญหาขยะ ฯลฯ

ปัญหาสิ่งแวดล้อม

มลพิษทางอากาศ PM 2.5

มลพิษทางน้ำ

ปัญหาขยะ

การตัดไม้ทำลายป่า

การเสื่อมโทรมของดิน

มลพิษทางอากาศ PM 2.5

PM 2.5 คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง การเผาป่า คว้นจากโรงงาน และคว้นจากยานพาหนะ

มลพิษทางอากาศ PM 2.5

ผลกระทบของ PM 2.5

- **ด้านสุขภาพ:** ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจ หอบหืด โรคหัวใจ และเพิ่มความเสี่ยงมะเร็งปอด
- **ด้านสิ่งแวดล้อม:** ลดทัศนวิสัย ทำให้เกิดฝนกรด และส่งผลต่อระบบนิเวศ
- **ด้านเศรษฐกิจ:** เพิ่มค่ารักษาพยาบาล กระทบการท่องเที่ยว และลดประสิทธิภาพการทำงาน

มลพิษทางอากาศ PM 2.5

แนวทางแก้ไข

ระยะสั้น (ทำได้ทันที)

- ลดการเผาไหม้จากกิจกรรมการเกษตร
- สวมหน้ากากป้องกันฝุ่นและติดตามคุณภาพอากาศ

ระยะยาว (ทำต่อเนื่องให้เกิดผลดีในอนาคต)

- สนับสนุนพลังงานสะอาด
- เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง
- ใช้รถขนส่งสาธารณะมากขึ้น
- ใช้รถ EV มากขึ้น

มลพิษทางน้ำ

มลพิษทางน้ำเกิดจากน้ำเสีย
จากอุตสาหกรรมสารเคมีทางการเกษตร
ขยะพลาสติกและน้ำทิ้งจากชุมชน
ทำให้แหล่งน้ำเสื่อมคุณภาพ

มลพิษทางน้ำ

ผลกระทบของมลพิษทางน้ำ

- ด้านสุขภาพ: ก่อให้เกิดโรคทางเดินอาหารและโรคผิวหนังจากน้ำปนเปื้อน
- ด้านสิ่งแวดล้อม: ทำลายระบบนิเวศน้ำ ทำให้สัตว์น้ำตาย และส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ
- ด้านเศรษฐกิจ: กระทบภาคเกษตรกรรม การประมง และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำ

มลพิษทางน้ำ

แนวทางแก้ไข

ระยะสั้น (ทำได้ทันที)

- ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ ลำคลอง
- บำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำ

ระยะยาว (ทำต่อเนื่องให้เกิดผลดีในอนาคต)

- ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม
ให้บำบัดน้ำเสีย ก่อนปล่อยลงแม่น้ำ
- ปิดกั้นป่าชายเลนและฟื้นฟูแหล่งน้ำ

ปัญหาขยะ ปัญหาขยะเกิดจากการทิ้งขยะไม่ถูกต้อง
ขยะพลาสติกที่ย่อยสลายยากและการจัดการขยะที่ไม่ทั่วถึง ทำให้ขยะ
ล้นเมืองและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ปัญหาขยะ

ผลกระทบของปัญหาขยะ

- ด้านสุขภาพ: แหล่งเพาะเชื้อโรค มลพิษทางอากาศจากการเผาขยะ และสารพิษสะสม
- ด้านสิ่งแวดล้อม: ปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ อันตรายต่อสัตว์ป่าและสัตว์น้ำ
- ด้านเศรษฐกิจ: เพิ่มงบประมาณในการกำจัดขยะ และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว

ปัญหาขยะ

แนวทางแก้ไข

ระยะสั้น (ทำได้ทันที)

- แยกขยะให้ถูกต้อง แยกขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะรีไซเคิลก่อนทิ้ง
- ลดการใช้ถุงพลาสติก ใช้ถุงผ้า แก้วน้ำและกล่องข้าว

ระยะยาว (ทำต่อเนื่องให้เกิดผลดีในอนาคต)

- รีไซเคิลขยะ แปรรูปขยะให้เป็นของใช้ใหม่ เช่น กระดาษรีไซเคิล
- มีกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ขยะ ออกกฎหมายให้ร้านค้า ใช้ถุงที่ย่อยสลายง่าย

การตัดไม้ทำลายป่า

การตัดไม้ทำลายป่าเกิดจากการ
ทำการเกษตร การเผาป่า การตัดไม้
เชิงพาณิชย์และการบุกรุกพื้นที่ป่า
ทำให้พื้นที่ป่าลดลงและเกิดการทำลาย
สิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า

ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- **ด้านสิ่งแวดล้อม:** สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- **ต่อดิน:** การพังทลายของดิน น้ำท่วม และแหล่งน้ำตื้นเขิน
- **ต่อชุมชน:** เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ขาดแหล่งอาหารจากป่า

การตัดไม้ทำลายป่า

แนวทางแก้ไข

ระยะสั้น (ทำได้ทันที)

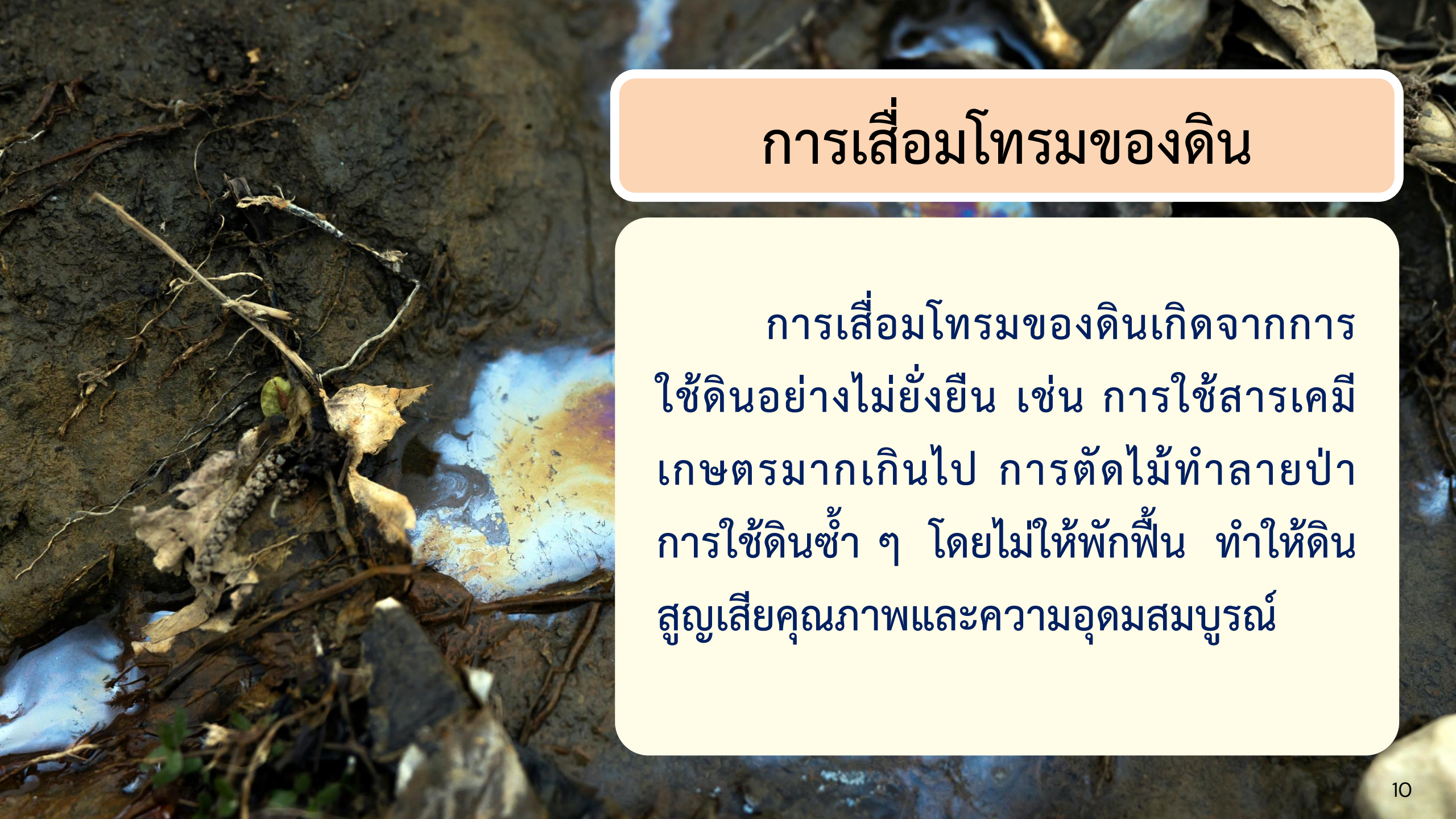
- ออกกฎหมายเข้มงวด กำหนดโทษหนักสำหรับผู้ลักลอบตัดไม้
- ปลูกลูกต้นไม้ทดแทนทันที ฟื้นฟูป่าที่ถูกทำลายโดยปลูกลูกต้นไม้ให้มากขึ้น

ระยะยาว (ทำต่อเนื่องให้เกิดผลดีในอนาคต)

- สร้างอาชีพทางเลือกให้ชาวบ้านฝึกอาชีพใหม่
เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเพาะเห็ด การเลี้ยงผึ้ง

การเสื่อมโทรมของดิน

การเสื่อมโทรมของดินเกิดจากการใช้ดินอย่างไม่ยั่งยืน เช่น การใช้สารเคมี เกษตรมากเกินไป การตัดไม้ทำลายป่า การใช้ดินซ้ำ ๆ โดยไม่ให้พักฟื้น ทำให้ดินสูญเสียคุณภาพและความอุดมสมบูรณ์

การเสื่อมโทรมของดิน

ผลกระทบของการเสื่อมโทรมของดิน

- **ต่อการเกษตร:** ลดผลผลิตและทำให้ดินไม่สามารถรองรับพืชได้
- **ต่อสิ่งแวดล้อม:** เพิ่มการพังทลายของดิน ลดความหลากหลายทางชีวภาพ และน้ำท่วม
- **ต่อเศรษฐกิจ:** ส่งผลให้การเกษตรไม่ยั่งยืนและเพิ่มค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูดิน

การเสื่อมโทรมของดิน

แนวทางแก้ไข

ระยะสั้น (ทำได้ทันที)

- ปลุกพืชคลุมดิน เช่น หญ้าแฝก เพื่อช่วยป้องกันการชะล้างหน้าดิน
- ลดการใช้สารเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี เพื่อลดการสะสมของสารพิษในดิน

ระยะยาว (ทำต่อเนื่องให้เกิดผลดีในอนาคต)

- ใช้เกษตรกรรมแบบยั่งยืน เช่น เกษตรอินทรีย์

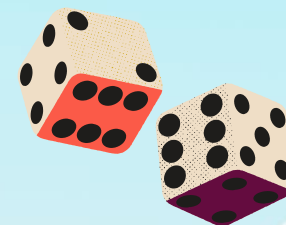
กิจกรรม

เกมบันไดงู เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อม

วิธีการเล่น

เกมบันไดงู เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อม

๑. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม และเรียงลำดับการเล่นตามหมายเลขกลุ่ม (กลุ่มที่ ๑ เล่นก่อน ตามด้วยกลุ่มที่ ๒ และกลุ่มถัดไปตามลำดับ)
๒. เมื่อถึงรอบของแต่ละกลุ่ม ตัวแทนของกลุ่มจะต้องตอบคำถามหากตอบถูก กลุ่มนั้นจะได้ ทอยลูกเต๋า และเดินไปตามจำนวนแต้มที่ทอยได้
๓. หากเดินไปตกที่ช่องที่มีงู ให้ถอยหลังตามจำนวนช่องที่กำหนดไว้
๔. หากเดินไปตกที่ช่องที่มี รูปบันได จะได้ขึ้นบันไดไปยังช่องที่กำหนดโดยอัตโนมัติ (ไม่มีการลงบันได)
๕. กลุ่มใดถึงจุด **FINISH** ก่อน จะเป็นผู้ชนะ

*** สามารถปรับวิธีการเล่นได้ตามความเหมาะสม

กิจกรรม

ต่อยอดความคิดพิชิตโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเหตุผลว่าทำไมเราควรใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและไม่ทำให้เสียไป ลงบนกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดที่กระดานหรือบริเวณที่กำหนด

สรุป

ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ยั่งยืน การทิ้งขยะไม่ถูกวิธี การตัดไม้ทำลายป่า และการใช้สารเคมีเกษตรที่มากเกินไปจนเกินความจำเป็น

ผลกระทบ

คุณภาพชีวิตของผู้คนและสิ่งแวดล้อมแย่ลง เช่น เสี่ยงต่อโรคจากมลพิษ, สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ, น้ำและดินเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้, และเกิดภัยพิบัติธรรมชาติอย่างน้ำท่วมและภัยแล้ง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

แนวทางแก้ไข

- ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและลดการใช้ที่ไม่จำเป็น
- อนุรักษ์ป่าไม้และฟื้นฟูพื้นที่ที่ถูกทำลาย
- จัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและลดการใช้น้ำฟุ่มเฟือย

สรุปบทเรียน

บทเรียนครั้งต่อไป

ศาสตร์พระราชา

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ศาสตร์พระราชา

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

